

СВІТ МОВИ – СВІТ У МОВІ

МАТЕРІАЛИ VII Міжнародної наукової конференції

Київ 2023

**Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Інститут мовознавства імені О. О. Потебні НАН України
Лодзинський університет
Шуменський університет
імені Єпископа Костянтина Преславського**

СВІТ МОВИ – СВІТ У МОВІ

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної наукової конференції 27 жовтня 2023 р.

УДК 811
ББК 81.2

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету
іноземної філології Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова (протокол № 5 від 14 грудня 2023 р.)

Світ мови – світ у мові: матеріали VII Міжнародної наукової конференції (м. Київ, 27 жовтня 2023 р.; Український державний університет імені Михайла Драгоманова): тези доповідей / уклад. І. В. Воловенко, Т. В. Слива; за заг. ред. Ю. В. Кравцової. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. 285 с. електронне видання

ISBN 978-966-931-299-0

Збірник містить тези доповідей учасників наукової конференції, де розглядаються актуальні проблеми історичного розвитку мови, взаємозв'язку мови та мислення, мови як феномена культури, її ролі в міжкультурній комунікації, мовної семантики, лексико-граматичних інновацій, функціонування мовних засобів у різних типах дискурсу, сутності мовної особистості, прикладні аспекти вивчення мови.

Призначено для філологів – учених, викладачів, студентів.

ISBN 978-966-931-299-0

© Автори статей, 2023

© Український державний університет
імені Михайла Драгоманова, 2023

асоціативного значення. У подальшій роботі буде виявлено збіги та розбіжності між асоціативними та лексичними значеннями українськомовних і польськомовних стимулів економічної сфери.

Література:

1. *Горошко О. І.* Інтегративна модель вільного асоціативного експерименту: монографія. Харків; М.: РА-Каравелла, 2001. 320 с.
2. *Кушмар Л. В.* Лексика економічної сфери в мовній картині світу українців: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Луганськ, 2011. 348 с.
3. *Старикова Г. Г.* Різноманіття картин світу і специфічні особливості мовної картини світу. URL: <https://naukam.triada.in.ua/index.php/konferentsiji/56-dvadtsyat-shosta-vseukrajinska-praktichno-piznavalna-internet-konferentsiya/672-mnogoobrazie-kartin-mira-i-spetsificheskie-osobennosti-yazykovej-kartiny-mira>
4. *Wierzbicka A.* Semantics, culture, and cognition: universal human concepts in culture-specific configurations. New York: Oxford University Press, 1992. 496 p.

**В. В. Ніколаєнко,
Г. М. Семененко
Київ, Україна**

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВОГО СТОРИТЕЛІНГУ

Професійний розвиток викладача вищого навчального закладу у ХХІ ст. передбачає необхідність володіння навичками інтеграції сучасних технологій у навчальний процес. Використання новітніх технологій при викладанні іноземних мов сприяє активізації уваги студентів, розвитку їх цифрових та медіа-навичок, а також підтримує їх у бажанні розвивати мультиграмотність. Викладач іноземної мови повинен бути особливо уважним до постійних змін у структурі знань та готовим адаптувати свій підхід до викладання відповідно до цих змін. Важливо підтримувати розвиток потенціалу студентів протягом навчання. Один з ефективних інструментів для розвитку комунікативної компетентності, який дозволяє викладачам та студентам відповідати освітнім вимогам ХХІ ст. та отримувати взаємну користь, – це цифровий сторітелінг.

Цифровий сторітелінг – це технологія, що існує вже протягом значного часу. Вона використовує різноманітні технічні інструменти,

такі як зображення, графіка, музика, звук, і особистий голос розповідача для створення особистих історій [2]. За словами М. Фразель [2], цифровий сторітелінг – це процес, який поєднує різні медіа з метою збагачення та вдосконалення усного або письмового мовлення. Цифровий сторітелінг може охоплювати широкий спектр тем, виходячи за межі традиційних історій, приймати різні форми та користуватися різноманітними програмними інструментами. Цифрові історії можуть поєднувати зображення, аудіо та відео для розповіді історії або надання інформації. Також може бути використаний голос за кадром та музичний супровід у фоновому режимі. У багатьох випадках письмовий або озвучений контент супроводжується звуком, музикою та зображеннями. Про популярність та перспективність технології сторітелінгу свідчать також численні масові відкриті онлайн курси, які пропонуються відомими світовими провайдерами [1].

Інтеграція комп'ютерних технологій та мистецтва розповіді історій засобами цифрового сторітелінгу є потужною технологічною інновацією в освіті. Вона дозволяє створювати оповіді за допомогою креативних медіа, поєднуючи текст, зображення та аудіо. Використання сучасних технологій для розповіді історій власними словами та голосом дозволяє студентам використовувати цифровий сторітелінг як мультимедійний інструмент у вивченні мови, що сприяє покращенню їх навичок та вмінь.

Цифровий сторітелінг реалізується у груповому контексті, і сам процес навчання говоріння включає наступні етапи:

1. Підготовчий етап: на цьому етапі визначається тема та мета цифрової історії. Викладач вводить тему і визначає завдання, спільно з класом розглядає їх та надає зразок цифрової історії. Учні можуть прослуховувати приклад мовленнєвого завдання з цифрового сторітелінгу для кращого розуміння.

2. Цикл створення та презентації історії: завдання, планування та звіт. На цьому етапі студенти створюють історії у цифровому форматі в парах або невеликих групах. Під час роботи студентів викладач виступає спостерігачем і мотиватором. Він припиняє роботу, коли більшість груп завершує виконання завдання. Після цього студенти переходять до етапу планування, де готуються до презентації своєї цифрової історії перед класом. Викладач виступає як мовний консультант і помічник студентів, виправляючи помилки в їхніх цифрових історіях. Останнім кроком є презентація, під час якої студенти діляться своїми історіями з класом. Викладач виступає в якості модератора та керівника цього етапу, надаючи зворотний зв'язок про виконання студентами завдання з цифрового сторітелінгу щодо змісту, форми та виконання.

3. Мовний фокус: аналіз і практика. Після презентації студенти переходять до аналізу і вдосконалення мовних навичок. На цьому етапі студенти обговорюють конкретний текст історії.. Викладач може запропонувати граматичні правила та вокабуляр, які можуть використовувати студенти. Водночас викладач проводить практичні заняття з новими словами, фразами та шаблонами, необхідними для створення цифрової історії.

Цифрові історії можна створювати за допомогою щонайменше трьох різних типів програмного забезпечення, зокрема *iMovie*, *Photo Story* та *Movie Maker*.

Звичайний сторітелінг у формі навчання говоріння за допомогою розповіді за картинками, безумовно, є цікавим методом; однак він може не забезпечити студентам нову атмосферу та новий досвід. При використанні цього методу студентам пропонується створити історію на основі послідовності роздрукованих картинок і подати її усно. Під час розповіді за малюнками учні не мають можливості додавати текст для покращення історії. Необхідно пам'ятати, що студенти повинні відтворити послідовність подій лише на основі розміщених зображень. Д. Браун вважає цей підхід особливо вимогливим, особливо якщо малюнки виявляються занадто складними для інтерпретації та розповіді.

Порівняння цифрового сторітелінгу і сторітелінгу з підказками демонструє, що цифровий сторітелінг надає більше переваг і робить навчальний процес цікавішим і мотивуючим. Він дозволяє студентам створювати історії відповідно до їхнього власного стилю та насолоджуватися тим, що вони розповідають. Ця можливість створює глибший зв'язок і позитивні емоції, які не завжди можуть бути досягнуті під час сторітелінгу з підказками. Таким чином, цифрова розповідь об'єднує у собі як традиційну статичну візуальну інформацію (текст, графіка), так і динамічну інформацію різних типів (мова, музика, відео, анімація і т. ін.).

Вибір медіа у навчальному процесі має вагомий вплив на успішність студентів, у тому числі це стосується навчання говоріння. Під час навчання говоріння, викладач повинен ретельно вибирати та застосовувати відповідні медіа, щоб забезпечити активну залученість студентів до навчальної діяльності.

Цифровий сторітелінг дозволяє виконувати складні завдань, що сприяє поліпшенню навичок говоріння студентів. Використання комп'ютерних технологій сторітелінга також спонукає студентів до творчого підходу до створення історій та їх практичного втілення відповідно до їх власного стилю. В результаті практики цифрового сторітелінгу, студенти активно працюють над вправами і вдосконалюють свої навички усного мовлення. Це співпадає з думкою

Б. Робіна [3] який підкреслює, що цифровий сторітелінг надає студентам можливість вільно виражати себе як творчих оповідачів, через традиційні кроки вибору теми, проведення досліджень, написання сценарію і розробки цікавих історій.

З іншого боку, розповідь історій за допомогою картинок, що передбачає використання учнями альтернативних варіантів фраз, все ще вимагає допомоги вчителя як керівника, який коригує та допомагає студентам у мовній діяльності. Дослідження також вказують на значну різницю між цифровим сторітелінгом і сторітелінгом з підказками, особливо в контексті навчання говоріння високо мотивованих студентів, хоча ця різниця є менш помітною для студентів, які виявляють меншу мотивацію.

Наведемо приклади деяких ресурсів відповідно до рівня інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх авторів цифрових розповідей. Студенти-початківці можуть скористатися ресурсами для створення цифрових розповідей із низьким ступенем мультимедійності (зображення і текст), коміксів і цифрових книжок, такими як Closer, Storybird, Storyjumper, StoryboardThat, Dvolver, MakeBeliefsComix Pixton, Storyboarding, Stripgenerator, ToonDoo, Newspaper Clipping Generator, VideoScribe, Powtoon. Для студентів, які вже мають певні компетенції у створенні цифрових розповідей, доречно скористатися ресурсами Read The Words, SlideStory, ArtofStorytelling, Widbook, Myhistro Soungle, YAKIToME, Scribblar.

Отже, цифровий сторітелінг має низку переваг у навчанні усного мовлення: він сприяє навчанню студентів на різних рівнях, заохочуючи їх організовувати та виражати свої ідеї та знання в індивідуальний та осмислений спосіб. Коли студенти розповідають історії в драматичному ключі, вони отримують не лише лінгвістичні навички, але й покращують впевненість в собі під час виступів.

Література:

1. *Панченко Л.* Цифровий сторітелінг в освіті дорослих. Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології: зб. матеріалів II Всеукр. Інтернет-конференції 28 квітня 2017 р. Київ: ЦППО, 2017. С. 126–129.
2. *Frazel M.* Digital storytelling guide for educators (1st ed.). Eugene, Or: International Society for Technology in Education, 2010.
3. *Robin B. R.* Digital Storytelling: A Powerful Technology Tool for the 21st Century Classroom. Theory Into Practice. 2008. 47(3). P. 220–228.